

- systémy pro separaci bioodpadů,
- sběrné dvory,
- překladiště a sklady KO,
- systémy pro separaci nebezpečných KO,
- systémy pro separaci nebezpečných zdravotnických odpadů,
- zařízení na úpravu nebo využívání odpadů, zejména na třídění, úpravu a recyklaci,
- třídičky odpadů i s navazujícími technologiemi,
- úpravny odpadů,
- zařízení pro energetické využití zdravotnických odpadů,
- zařízení na úpravu autovraků, pneumatik a využívání upotřebených olejů,
- zařízení na úpravu elektroodpadů,
- zařízení na úpravu stavebních odpadů,
- kompostárny,
- bioplynové stanice pro zpracování bioodpadů (sloužící převážně ke zpracování bioodpadů, tj. zahrnující další systémové prvky svozu a třídění KO nebo svozu bioodpadů nebo doplňující již existující systém svozu a / nebo třídění),
- biofermentační stanice pro zpracování bioodpadů (sloužící převážně ke zpracování bioodpadů, tj. zahrnující další systémové prvky svozu a třídění KO nebo svozu bioodpadů nebo doplňující již existující systém svozu a / nebo třídění),
- zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady (autoklávy, homogenizéry, separátory, termické desorpce, reaktory, biodegradační zařízení),

- rekultivace starých skládek a odstranění nepovolených skládek,
- rekultivace starých skládek,
- odstranění nepovolených skládek ve zvláště chráněných územích.

Hnutí DUHA velmi doporučuje spojit žádosti na technické části také s propagačními aktivitami a s aktivitami na prevenci vzniku odpadů (například podpora domácího a komunitního kompostování a podobně).

Hnutí DUHA s úspěchem prosazuje ekologická řešení, která zajistí zdravé a čisté prostředí pro život každého z nás.

Navrhujeme konkrétní opatření, jež sníží znečištění vzduchu a vody, pomohou omezit množství odpadu, chránit krajinu nebo zbavit potraviny toxických látek. Naše práce zahrnuje jednání s úřady a politiky, návrhy zákonů, kontrolu průmyslových firem, pomoc lidem, rady domácnostem a vzdělávání, výzkum, informování novinářů i spolupráci s obcemi. Hnutí DUHA působí celostátně, v jednotlivých městech a krajích i na mezinárodní úrovni. Je českým zástupcem Friends of the Earth International, největšího světového sdružení ekologických organizací.

Vydalo Hnutí DUHA
Tomáš Příkryl,
prosinec 2007

A) Bratislavská 31,
602 00 Brno
T) 545 214 431
F) 545 214 428
E) info@hnutiduha.cz
www.hnutiduha.cz

Tento dokument byl vytvořen za finanční pomoci Evropské unie.

Hnutí DUHA
Friends of the Earth Czech Republic

Za obsah tohoto dokumentu je výhradně odpovědné Hnutí DUHA a nelze jej v žádném případě považovat za názor Evropské unie.

Zpravodaj sítě obcí směřujících k recyklační společnosti

Hnutí DUHA

Téma: Podpora z fondů Evropské unie

- **Program rozvoje venkova**
- **Podpořený projekt – sběrný dvůr v Podolí**
- **Operační program Životní prostředí**

Vážená paní, vážený pane,

dovolujeme si vám předložit třetí číslo Zpravodaje sítě obcí směřující k recyklační společnosti. Tentokrát jsme se podívali na možnosti čerpání prostředků z evropských fondů na odpadového hospodářství. Zaměřili jsme se na Operační program Životní prostředí, který nabízí v letech 2007–2013 přes 5,2 miliard euro (zhruba 150 miliard korun) a Program rozvoje rozvoje venkova ve kterém je v tomto období alokováno 3,6 miliard euro (100 miliard korun). K dalším možnostem patří zajisté i programy přeshraniční spolupráce, o kterých se zmíníme v příštím čísle. Jak je z výše uvedeného patrné, možnosti, které se nabízí jsou

**Tomáš Příkrýl,
Hnutí DUHA**

opravdu veliké. Jako příklad realizovaného projektu, zde popisujeme výstavbu nového sběrného dvora v Podolí, jež by uvítala řada obcí. Přejeme vám příjemné čtení a těšíme se, že řada vašich projektů bude úspěšných a stane se inspirací pro další města a obce.

Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova České republiky (PRV) na období 2007–2013 připravilo Ministerstvo zemědělství spolu s dalšími partnerskými subjekty. Program rozděluje dotace na zemědělství a rozvoj venkova. Spolufinancují je Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) a český státní rozpočet. V období 2007–2013 je v něm k dispozici 3,6 miliard eur.

Co je cílem Programu rozvoje venkova?

Díky tomuto programu by se měl postupně rozvíjet venkovský prostor. Jedná se o rozvoj ve smyslu trvalé udržitelnosti, zlepšení stavu životního prostředí, snížení negativních vlivů intenzivního zemědělství a zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, lesnictví a potravinářství. Program bude také, s cílem snížení nezaměstnanosti a posílení soudržnosti obyvatel, podporovat podnikání na venkově.

Jak se Program rozvoje venkova člení?

Program rozvoje venkova se člení do čtyř základních os:

- osa I – zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví,
- osa II – zlepšování životního prostředí a krajiny,
- osa III – kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova,
- osa IV – Leader.

V kterých opatřeních lze uplatnit projekty související s odpadovým hospodářstvím obce?

Jedná se o opatření z osy III – kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova. Konkrétně:

- Diverzifikace činností nezemědělské povahy (22,5 % celkového rozpočtu)
- Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje (15 %)
- Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby (39 %)

1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy

Zaměřuje se mimo jiné na výstavbu decentralizovaných zařízení pro zpracování a využití obnovitelných zdrojů energie s cílem energetické soběstačnosti venkova a na naplnění závazků České republiky k dosažení osmi procent energie z obnovitelných zdrojů. Přednostní podporu získává využití existujících budov a ploch a prosazování inovačních přístupů.

Opatření lze uplatnit na záměry:

1. diverzifikace činností nezemědělské povahy,

diverzifikace	20 %	114,8 mil. Kč/rok
bioplynové stanice	62 %	355,9 mil. Kč/rok
kotelny a výtopny	8 %	45,9 mil. Kč/rok
peletárny	10 %	57,4 mil. Kč/rok

Podporu na diverzifikaci mohou přijímat:

- zemědělství podnikatelé s minimálně dvouletou historií v zemědělství,
- pouze mikropodniky nebo malé a střední podniky v obcích do 2000 obyvatel.

Podporu na bioplynové stanice, kotelny a výtopny, peletárny mohou přijímat:

- zemědělství podnikatelé s minimálně dvouletou historií v zemědělství,
- pouze malé a střední podniky (ne mikropodniky) v celé České republice kromě Prahy.

2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

Zaměřuje se mimo jiné opět na výstavbu decentralizovaných zařízení pro zpracování a využití obnovitelných zdrojů energie s cílem energetické soběstačnosti venkova a naplnění závazků České republiky k dosažení osmi procent energie z obnovitelných zdrojů. Přednostní podporu získává využití existujících budov a ploch a prosazování inovačních přístupů.

2. výstavby a modernizace bioplynové stanice,

3. výstavby a modernizace kotelen a výtopen na biomasu včetně kombinované výroby tepla a elektřiny,

4. výstavby a modernizace zařízení na výrobu tvarovaných biopaliv.

Na opatření je ročně vyhrazeno 20,43 milionů eur (zhruba 580 milionů korun). Finanční jsou v rámci opatření rozděleny takto:

Výše podpory dosahuje 60 % (výjma regionu jihozápad, tam pouze 56 %).

Maximální způsobilé výdaje, ze kterých se stanovuje dotace:

- v záměru 1 je 5 000 000 Kč na projekt,
- v záměru 2 je 75 000 000 Kč na projekt,
- v záměru 3 je 5 000 000 Kč na projekt,
- v záměru 4 je 5 000 000 Kč na projekt.

Opatření lze uplatnit na záměry:

1. zakládání a rozvoje mikropodniků (podnik, který zaměstnává méně než 10 zaměstnanců a jehož roční obrát a/nebo roční celková účetní rozvaha nepřekračují 2 mil. Eur)

2. výstavby a modernizace bioplynové stanice,

3. výstavby a modernizace kotelen a výtopen na biomasu včetně kombinované výroby tepla a elektřiny,

4. výstavby a modernizace zařízení na výrobu tvarovaných biopaliv.

Na opatření je ročně vyhrazeno 13,62 milionů eur (zhruba 382 milionů korun). Finanční jsou v rámci opatření rozděleny takto:

mikropodnik	67 %	256 mil. Kč/rok
bioplynové stanice	26 %	99,5 mil. Kč/rok
kotelny	4 %	15,3 mil. Kč/rok
peletárny	3 %	11,5 mil. Kč/rok

Projekt lze realizovat v obci do 2000 obyvatel na území České republiky. V případě zpracování a využití obnovitelných zdrojů energie je možné projekt realizovat na celém území, kromě hlavního města Prahy.

Podporu mikropodniky mohou přijímat:

- podnikatelé (kromě zemědělců), kteří splňují podmínky pro zařazení do kategorie mikropodnik.

Podporu na bioplynové stanice, kotelny a peletárny mohou přijímat:

- zemědělství podnikatelé, kteří splňují podmínky pro zařazení do kategorie mikropodniků.

Výše podpory dosahuje 60 % (vyjma regionu jihozápad, tam pouze 56 %).

Maximální způsobilé výdaje, ze kterých se stanovuje dotace:

- v záměru 1 je 5 000 000 Kč na projekt,
- v záměru 2 je 75 000 000 Kč na projekt,
- v záměru 3 je 5 000 000 Kč na projekt,
- v záměru 4 je 5 000 000 Kč na projekt.

3. Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby

Průměrná finanční alokace na podopatření Obnova rozvoj vesnic je 28,59 milionů eur ročně, tedy zhruba 789 milionů korun. Podporu získávají mimo jiné investice do základní vodohospodářské infrastruktury obcí (vodovody, kanalizace, čističky odpadních vod) a ostatní technické infrastruktury.

V obcích do 500 obyvatel lze čerpat finanční na:

1. obnovu či výstavbu technické infrastruktury (mimo vodohospodářskou infrastrukturu, například kompostárny); čerpat mohou obce, svazky obcí, nestátní neziskové organizace, zájmová sdružení právnických osob (jsou-li jejich členy obce, svazky obcí), církve a jejich organizace,
2. územní plán, čerpat mohou obce.

V obcích do 2000 obyvatel lze čerpat jen na část:

1. vodohospodářská infrastruktura, čističky odpadních vod a kanalizace. Čerpat mohou obce i svazky obcí.

Podpora dosahuje maximálně 90 %.

Maximální způsobilé výdaje, ze kterých se stanovuje dotace:

- v záměru 1 jsou 5 000 000 Kč na projekt (je-li žadatelem svazek obcí, limit lze násobit jejich počtem, maximálně však do 20 milionů Kč),
- v záměru 2 jsou 1 500 000 Kč na projekt,
- v záměru 3 jsou 40 000 000 Kč na projekt (u svazku obcí se limit navyšuje o deset procent s každou následující obcí, maximálně však do 60 milionů Kč).

Kdy a kam podávat projekty?

Žádosti o dotace z PRV se předkládají na regionálních odborech Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF), příslušných místu realizace projektu. O termínech podávání žádostí rozhoduje ministr zemědělství nebo vláda. Zveřejňují se vždy na internetových stránkách www.mze.cz a v tiskových zprávách. Nejbližší nový termín pro příjem žádostí 3. kola bude 26. 2. 2008.

Kde získat dokumenty k PRV a formuláře žádostí?

Standardizované formuláře žádostí naleznete na regionálních odborech SZIF nebo

v elektronické podobě na internetových stránkách www.szif.cz (odkaz PRV/EAFRD) a www.mze.cz (odkaz Podpora z EU a národní dotace/EAFRD).

Kam se obrátit pro podrobnější informace?

- Ministerstvo zemědělství ČR
Těšnov 17, 117 05 Praha 1
tel. 221 812 184, 221 812 425
www.mze.cz
- Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1
tel. 222 871 620
www.szif.cz

Sběrný dvůr v Podolí

Lokalizace: Jihomoravský kraj, okres Brno – venkov

Název: Komplexní řešení nakládání s komunálními odpady v obci Podolí – modelový projekt

Doba trvání projektu: 1 rok

Celkový rozpočet: 2,206 milionů korun (z toho 75 % dotace Programu Phare CBC)

Projekt v Podolí měl sloužit jako model pro nakládání s odpady v malé obci poblíž velkoměsta. Odvívá se zejména od skutečnosti, že většina obyvatel malých obcí a satelitů pracuje a nakupuje ve městech. S nákupy přivázejí do svého bydliště také spousty odpadů, které je potřeba třídít a zneškodňovat. K dlouhodobým cílům projektu patří omezení produkce komunálního odpadu a vytvoření vhodných podmínek pro jeho třídění. V neposlední řadě také prohloubení pocitu odpovědnosti místních obyvatel za stav životního prostředí. Cílovou skupinu představují zejména obyvatelé obce Podolí a mikroregionu Rokytnice.

Z projektu vzniklo několik konkrétních výstupů: informační a propagační kampaň

zacílená na děti a dospělé, modernizace infrastruktury, nový sběrný dvůr a efektivnější nakládání s odpady. Pro všechny se vyhodnotila zpětná vazba.

Aktivity projektu:

1. Informační a propagační akce

Informační a propagační akce uskutečnil brněnský Ekologický institut Veronica.

Průzkum mezi obyvateli

Na začátku projektu se uskutečnil dotazníkový průzkum mezi místními obyvateli. Díky tomu se také podařilo projektovému týmu proniknout do prostředí obce a navázat komunikaci s lidmi. Dotazník s názvem „Politika odpadového hospodářství v Podolí – postoje a názory obyvatel“ zodpovědělo během jednoho měsíce celkem 89 osob z původně 150 oslovených domácností. Pokud se kteroukoliv domácnost nepodařilo zastihnout třikrát, projektový tým ji vyřadil ze seznamu. Výsledek – 60 % zodpovězených a 13 % odmítnutých dotazníků – je poměrně uspokojivý. Jistě k tomu napomohl i drobný dárek v podobě zajímavé plátěné tašky pro každého, kdo se uvolil ke spolupráci.

Dotazníkový průzkum, měl dva cíle – jednak informovat obyvatele o zahájení projektu, navázat s nimi komunikaci a vzbudit zájem o problematiku odpadů. Druhým cílem bylo zjistit a popsat situaci ve třech

oblastech: Postoje k myšlence minimalizace odpadu, konkrétní hodnocení odpadového hospodářství obce (včetně identifikace problémů a potřeb) a zacházení s bioodpadem.

Z průzkumu mimo jiné vyplynulo, že více než tři čtvrtiny obyvatel si plně uvědomují závažnost problematiky stále rostoucího a navíc obtížně likvidovatelného odpadu. Zbývajících 18% však nepřikládá odpadu jako ohrožení životního prostředí žádnou důležitost, přesto důležitost a význam třídění odpadu nepopírá nikdo z dotázaných.

Výukový program pro děti

Pro předškoláky a děti z prvního stupně připravilo Centrum volného času Jabloňka společně s učiteli jednoduchý a názorný výukový program, zaměřený na třídění odpadu, popis jednotlivých druhů odpadů, toho, jak vznikají a co se s nimi dá dělat. Děti následně malovaly obrázky na tematiku odpadů, ze kterých se připravila výstava pro rodiče.

Návštěva u rakouských partnerů

V rámci výměny zkušeností a poznávání nových přístupů v nakládání s odpady se uskutečnily dvě návštěvy dolnorakouských partnerů a institucí. Účastníci se seznámili se systémem spolupráce obcí v Dolním Rakousku (GVU Gänserndorf) a navštívili vybraná zařízení na sběr a zneškodnění odpadů.

První exkurze proběhla 30. května. Zúčastnilo se jí celkem 22 zájemců, včetně starostky Podolí, ostatních zastupitelů a také zastupitelé dalších obcí na Rokytnicku. Nechyběla ale ani obsluha starého sběrného dvora a brigádníci. Na programu byla přednáška o spolupráci svazku obcí v ochraně životního prostředí a o zkušenostech s motivací lidí k třídění odpadu. Následovala živá diskuze a vzájemná výměna zkušeností. V průběhu exkurze došlo také na návštěvu překladiště a třídírny odpadu, řízené skládky, průmyslové kompostárny a sběrného dvora v Zistersdorfu.

Druhá exkurze, tentokrát zejména pro obyvatele Podolí, následovala první týden v srpnu. Účastníci viděli překladiště od-

padu, sběrný dvůr, bioplynovou stanici a vyslechli informace o sběru elektroodpadu.

Informační letáky

Na podporu projektu a šíření osvěty o odpadech vznikly tři druhy letáčků, které se distribuovaly všem domácnostem v Podolí. První leták s názvem „Nápady, ne odpady“ představuje konkrétní rady, jak se vyvarovat koupi nadbytečných a nešetrných obalů a jak je rozeznat.

Leták „Třídíme v Podolí“ informuje o osudu vytříděného odpadu z Podolí a zároveň radí, jak správně třídít.

Poslední tištěný materiál vznikl na popud průzkumu mezi obyvateli. Ukázalo se totiž, že třetina z nich nevyužívá sběrný dvůr. Jako důvody uváděli, že neví, co do něj mohou odložit a za jakých podmínek, odrazovala je také jeho zastaralost a obavy o bezpečnost pro životní prostředí v okolí. Letáček s názvem „Sběrný dvůr“ proto popisoval fungování nového sběrného dvora, jeho provoz i půjčování mobilní drtičky větví.

Pohled na starý nevyhovující sběrný dvůr

Návrh systému třídění a sběru odpadu v obci Podolí

Návrh nového systému třídění a sběru odpadu v Podolí se odvíjí od analýzy stávajícího stavu, poznatků z šetření mezi obyvateli a výsledků dosažených v průběhu projektu. Jako teoretický základ posloužila odpadová legislativa Evropské unie, Politika odpadového hospodářství Jihomoravského kraje a koncept strategie nulového odpadu. Cenné informace vyplynuly rovněž z exkurzí a konzultací s rakouským partnerem.

Nový systém se zaměřuje na jedlé oleje a tuky a bioodpad. Představuje možnosti sběru těchto surovin i kontakty na zpracovatele a recyklační firmy. Zabývá se také rozšířením a úpravou nabídky sběrného dvora a změnou sběru komunálního odpadu v obci. Návrh obsahuje také kapitulu o komunikaci mezi obcí a obyvateli, o podpoře prevence vzniku odpadů a o možnostech propojení odpadového hospodářství jednotlivých obcí mikroregionu Rokytnice.

Nový zabezpečený sběrný dvůr v centru obce

Slavnostní otevření sběrného dvora

Po kolaudaci stavby bylo uspořádáno jeho slavnostní otevření. Slavnostní otevření proběhlo v sobotu 29. července a doprovázel jej bohatý program, který přilákal přibližně šedesát lidí. ČSOP Veronica uspořádala výstavu, kterou tvořily tři části. První seznamovala s průběhem projektu, druhou nejrozsáhlejší částí byl oddíl nazvaný „Kde končí odpady z Podolí“. Poslední část byla věnována základní a mateřské škole, konkrétně prezentaci výukových programů. Projektový tým z Ekologického institutu Veronica také návštěvníkům odpověděl na několik otázek o zacházení s odpadem. Nakonec předvedl i praktickou ukázkou třídění odpadu.

2. Vybudování sběrného dvora odpadů a pořízení jeho vybavení

Výstavba sběrného dvora odpadů

Připravovaný sběrný dvůr nahradil dosavadní provizorní místo sběru odpadů, na kterém bylo možno odložit zejména stavební suť, papír a železo v omezeném množství. Nový sběrný dvůr odpadu slouží pro sběr a shromažďování odpadu komunálního charakteru od občanů i živnostníků obce Podolí. Odpady jsou ve sběrném dvoře roztřídovány a odděleně shromažďovány do doby jejich ekonomického konečného zneškodnění odbornými firmami v autorizovaných zařízeních. Sběrný dvůr byl z důvodu dobré dostupnosti pro všechny občany umístěn přibližně v centru obce na obecním pozemku.

V novém sběrném dvoře je shromažďován následující odpad: starý papír, textil, sklo (bílé, barevné, ploché), železný šrot, PET láhve, plasty (obalové fólie, polystyren, PE), tetrapak obaly, nebezpečný odpad (staré baterie a autobaterie, staré léky, staré barvy a nádoby od barev, zářivky, ledničky, televizory a další vyřazená elektronika), stavební suť, velkoobjemový odpad na spalování (staré dřevo, části nábytku atd.), spalitelný odpad (kartony), zbytkový odpad na skládku.

Mobilní drtiče větví

Stejně jako v jiných vesnicích, mívají i v Podolí problém s nadměrným množstvím bioodpadu – zejména větví z ořezů. Z tohoto důvodu obec pořídila dva mobilní drtiče větví. Lidé je mohou využívat v předem dohodnutých termínech pod dohledem obsluhy sběrného dvora. Toto řešení se ukázalo jako vhodná alternativa k pálení větví na soukromých pozemcích, kdy mnozí přiloží i jiné odpady (zejména plasty). Produkt z drtiče (štěpka) se navíc využívá při mulčování na plochách veřejné zeleně.

Rozpočet projektu dosáhl 2,206 milionů korun, z toho 75 % byla dotace Programu Phare CBC, zbytek byl financován obcí Podolí a Jihomoravským krajem.

Mobilní drtič větví

Kontakt:

Obec Podolí
664 03 Podolí č.p. 1
Tel: 544 247 636
E-mail: sekretariat@podoliubrna.cz
www: <http://www.podoliubrna.cz>

Operační program Životní prostředí

V České republice případně v letech 2007–2013 zhruba sto padesát miliard korun na ekologické projekty. Taková částka se nachází v Operačním programu Životní prostředí, který má napomáhat zlepšování stavu ovzduší, vody, půdy, problematiky odpadů, průmyslového znečištění a podobně. Operační program Životní prostředí spravuje a administruje Státní fond životního prostředí spadající pod ministerstvo životního prostředí. Dohromady má operační program sedm prioritních os.

Operační program odstartoval v červnu 2007 a zprostředkovává dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti. Co do objemu financí se jedná o druhý největší český operační program. Z takřka 27 miliard eur určených ze strukturálních fondů pro Českou republiku čerpá 18,4 %.

Žadatelé se v Operačním programu Životní prostředí dočkají několika příjemných zjednodušení. Například zrychleného financování projektů s platbami do třiceti dnů od předložení neuhrazených faktur a rozšíření způsobilých nákladů o projektovou dokumentaci či stavební dozor. Hranice projektů, které podléhají schválení Evropskou komisí, se u Fondu soudržnosti posunula z 10 na 25 milionů eur. Tímto se proces administrace žádostí značně urychlí.

Třetí výzva tentokrát otevřela první prioritní osu, z celkem sedmi prioritních os OP Životní prostředí, která se zaměřuje na snížení znečištění vod, snížení znečištění z komunálních zdrojů a zlepšení jakosti pitné vody. Žádosti bude možné podávat od 3. března do 30. dubna roku 2008 (s výjimkou žádostí o podporu tzv. velkých projektů nad 25 mil. EUR, které lze podávat od 3. března 2008 do 19. prosince 2008). Další výzvy budou zveřejňovány postupně v průběhu roku.

Program je určen jen obcím nad 2000 obyvatel (menší má pod patronací minis-

terstvo zemědělství). Problém je ovšem řešitelný formou svazku obcí. Výjimku rovněž tvoří obce nacházející se v chráněných územích, zejména národních parcích. Obce do 500 obyvatel se mohou obrátit na Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), který spravuje program Plán rozvoje venkova patřící pod ministerstvo zemědělství a o kterém se zmiňujeme v předešlém článku.

U obcí nad 500 obyvatel a do 2000 obyvatel i všech ostatních doporučuje Hnutí DUHA vytvářet společné projekty na úrovni mikroregionů či svazků obcí.

Na co si dát pozor?

První prioritní osa operačního programu se týká vody. V převážné míře tedy výstavby čistíren odpadních vod a kanalizací. Vzhledem k tomu, že se Česká republika před svým vstupem do Evropské unie zavázala, napojit do roku 2010 všechny obce s více než 2000 obyvateli na kanalizaci s čistěním vod, půjde patrně o jeden z nejžádanějších titulů. Podpora se vztahuje pouze na nové výstavby, nikoli na opravy a rekonstrukce, a nemohou ji využít vodohospodářské společnosti. Další podmínkou je, stavět kanalizaci a čistírnu souběžně. Důvodem se staly některé, z hlediska EU problematické, smlouvy, jež vodohospodářské společnosti uzavřely ještě před vstupem ČR do unie.

Projekty na zlepšování ovzduší, na něž se vztahuje druhá prioritní osa operačního programu, lze podávat pouze tehdy, nevztahuje-li se na ně jiná veřejná podpora. V této souvislosti musí obce také dbát známého pravidla „de minimis“.

Třetí osa podporuje udržitelné využívání energetických zdrojů. Nevztahuje se ale na obytné domy. Evropská unie totiž nechce podporovat jednotlivce. Výjimka platí pro výstavbu nízkoenergetických nebo pasivních domů. Nesmí je ale stavět fyzické osoby ani bytová družstva či

družstva vlastníků. Výjimku tedy mohou využít prakticky jen obce.

V případě čtvrté prioritní osy je možné žádat finanční prostředky na rekultivace starých zátěží a projekty nakládání s odpady.

Omezení existuje i u páté osy, zaměřené na vzdělávání, osvětu a propagaci. Podpora se vztahuje jen na projekty investičního charakteru.

Jak zjistit výši možné dotace?

Projekty z programu Životní prostředí mohou získat maximální dotaci až 85 % z uznatelných nákladů, zbývajících 15 % je nutné uhradit z veřejných zdrojů. Podle náměstka Steinera bude přispívat Státní fond životního prostředí čtyřmi procenty a jedním procentem stát. V takovémto ideálním případě by obec hradila ze svého rozpočtu jen 10 %. Ale to je skutečně jen hypotetický případ. Při vyhodnocování projektů hraje roli nespočet ukazatelů – zda je projekt ziskový či nikoli, zda se na něj vztahuje pravidlo de minimis nebo jiné veřejné podpory atd. Zcela zásadní je kritérium poměřující výši investice a její ekologický přínos – zkoumá se tedy rentabilita projektu.

Protože skutečná výše dotace každého zájímá v první řadě, měla by k orientaci pomoci Příručka pro žadatele, vydaná fondem. Užitečná je zejména kapitola, kde se vypočítává na základě zadaných ukazatelů výše podpory. „Dotační kalkulačka“, jejímž prostřednictvím lze tuto přibližnou výši dotace zjistit, se nachází rovněž na webových stránkách fondu.

Novinky

Operační program Životní prostředí obsahuje několik novinek. Zajímavé je především, již zmíněné, rozšíření způsobilých nákladů o projektovou dokumentaci a stavební dozor. Nesmí ale přesáhnout dohromady 10 % celkových nákladů.

Velký přínos představuje průběžné financování. Žadatel schváleného projektu při-

nese nezaplacenou fakturu na fond, ten zkontroluje všechny náležitosti a pokud je vše v pořádku, zašle peníze.

Další změna spočívá v prodloužení realizace projektu na tři roky. Platit bude ovšem jen do roku 2010. Nově se také otevřela ve všech krajích regionální pracoviště fondu. Žadatelé tak mohou hned při podávání projektu opravit případné nedostatky – chybějící údaje, doklady... Tuto šanci má ale pouze jednou. Velké projekty s rozpočtovými náklady přes 25 milionů eur, se musí stále podávat přímo na fondu v Praze.

Kam pro radu?

- Prvním informačním zdrojem může být bezplatná zelená linka na čísle 800 260 500.
- Užitečné informace najdete na webu Státního fondu životního prostředí nebo Ministerstva životního prostředí. Dále také na www.opzp.cz nebo www.strukturalni-fondy.cz.
- Státní fond životního prostředí rovněž chystá umístit na webu seznam konzultantů, akreditovaných pro zpracování žádostí. Akreditace má být zárukou kvalifikovaného vyškolení a přeškolení dotyčné osoby.

Které projekty související s odpadovým hospodářstvím obce jsou podporovány?

Prioritní osa čtyři o nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží podporuje tyto projekty:

- regionální systém pro využití bioodpadů,
- integrované systémy nakládání s odpady,
- regionální systém pro mechanickou a biologickou úpravu komunálního odpadu (KO),
- systémy odděleného sběru, skladování a manipulace s odpady,
- systémy pro separaci a svoz odpadů,